

KOUZLA BŘECLAVI A OKOLÍ

Zajímavá místa, která můžete v začínající sezóně ukázat svým známým

BŘECLAV

Pohled na soudobé město s průmyslovými podniky, významným železničním uzlem a „moderní“ zástavbou svádí k mylnému závěru ohledně jeho historických kořenů, které sahají hluboko do minulosti. V průběhu 2. čtvrtiny 11. století vznikl na strategickém místě (na pomezí tří zemí) dřevěný hrad, který získal jméno po svém zakladateli, knížeti Břetislavovi. To pak bylo přeneseno i na osadu stojící na místě dnešní Staré Břeclavi.

Po mnohá staletí plnila Břeclav poslání pohraničního hradu, nesčetněkrát byla poznamenána válečnými událostmi, pleněním, požáry či epidemiemi. V souvislosti s příjezdem prvního vlaku v roce 1839 dochází k velkému hospodářskému rozmachu, jsou budovány nové továrny, roste počet obyvatel, město mění svou tvář. Císařským dekretem byla Břeclav 12. září 1872 povýšena na město. Břeclav je dnes moderním městem, ležícím na křižovatce významných komunikací. Město má přibližně 27 tisíc obyvatel. Město i jeho místní části žijí bohatým folklórním životem.

Město Břeclav je díky své poloze vstupní branou do Lednicko – valtického areálu, který byl v roce 1996 zapsán do seznamu míst Světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

BŘECLAVSKÝ ZÁMEK

Počátky jeho historie sahají do 11. století, kdy v místech dnešního zámku byl po roce 1041 vybudován pohraniční hrad. V roce 1534 panství koupili bratři ze Žerotína, za nichž byl starý hrad přestavěn v renesanční zámek.

Dnešní podobu dostal zámek na počátku 19. století, kdy Lichtenštejnové budovali Lednicko – valtický areál. V roce 1945 se stal zámek majetkem československého státu, v dnešní době je ve správě města. Značně zchátralý objekt v současnosti prochází rozsáhlou rekonstrukcí.

FARNÍ KOSTEL SVATÉHO VÁCLAVA

Je situován na místě původního barokního kostela, zničeného při bombardování v roce 1944. Se stavbou nového kostela bylo započato 1. 9. 1992 a 10. 9. 1995 byl kostel vysvěcen. Autorem výtvarného návrhu je brněnský malíř Ludvík Kolek, vnitřní zařízení kostela vzniklo za spolupráce několika výtvarníků pod vedením akademického sochaře Karla Stádníka.

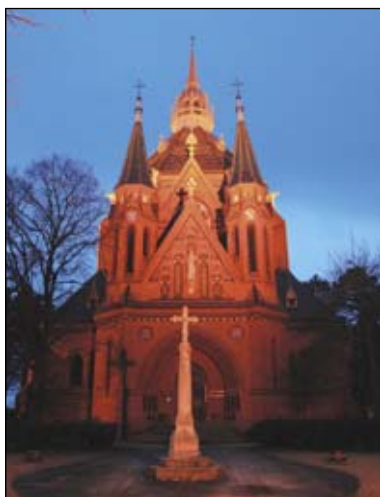
Prohlídka kostela s průvodcem: červenec a srpen denně od 8.30 do 12 a od 13.30 do 18 hodin. Zádveří kostela je k volné prohlídce otevřeno denně od 8 do 19 hodin.

Vstupné: dobrovolné. Více info. na tel. 519 371 413.

FARNÍ KOSTEL NAVŠTÍVENÍ P. MARIE

Kostel dal postavit kníže Jan II. Z Lichtenštejna podle projektu lichtenštejnského dvorního architekta Karla Weinbrennera, který navrhl i veškeré zařízení interiéru kostela a sakristie. Vysvěcení kostela se konalo 3. 7. 1898. Stavba je nápadná volbou použitého materiálu, zejména zeleně glazovanými střešními taškami, které dodaly místní knížecí keramické závody. Kostel je situován v městské části Poštorná. V těsné blízkosti kostela se nachází také historické budovy školy, fary, novogotického dvoupatrového domu (slouží jako pobočka městské knihovny) a historizující dvoupatrové budovy (nyní slouží jako zdravotní středisko).

Prohlídka kostela s průvodcem: květen a červen pouze soboty a neděle od 10 do 18 hodin, červenec a srpen denně od 10 do 18 hodin, září pouze soboty a neděle od 10 do 18 hodin. Ve stejný čas je také celoročně otevřena brána do kostelní zahrady.

Polední přestávka je od 12 do 13 hodin. Vstupné: dobrovolné. Více info. na tel. 519 333 519, 775 966 271, <http://farnost.postorna.cz>.

FARA V POŠTORNÉ

Budova z konce 19. století byla v roce 1909 obohacena secesními motivy architekta Carla Weinbrennera. Samostatně stojící fara stojí na vysokém cihlovém soklu ukončeném římsou. Ve štítu byla vytvořena glazovaná barevná mozaika, zobrazující svobodný podlužácký pár ve svátečních krojích, který se klaní Panně Marii.

BUDOVA ŠKOLY V POŠTORNÉ

Pochází z roku 1906. Jedná se o dvoupatrovou, samostatně stojící budovu na půdorysu trojzubce. Mezi věžičkami se nachází segmentově ukončená atika se znakem Poštorné a mušlí ve vrcholu. Před školou se vyjímá busta Jana Amose Komenského.

BUSTA JANA AMOSE KOMENSKÉHO

Je nejmladší památkou Břeclavi. Keramická busta od sochaře Ferdinanda Štábla byla zhotovena patrně v padesátých letech 20. století. Nejdříve byla postavena na Komenského nábřeží a v roce 1985 přemístěna před školu v Poštorné, která nese Komenského jméno.

BÝVALÝ CUKROVAR

V polovině minulého století bylo cukrovarnictví nejdůležitějším potravinářským odvětvím na Moravě. Židovská rodina Kuffnerů založila cukrovar v Břeclavi v r. 1862. V současné době část areálu chátrá (v budoucnu by však měla sloužit jako moderní zóna s bytovými domy a obchody), v části sídlí několik společností, z nichž největší je firma Racio, která se také postarala o opravu značné části bývalého cukrovaru.

BŘECLAVSKÁ FARA

Budova fary byla postavena v roce 1864 na místě dvou domů ne daleko kostela na náměstí a v roce 1909 byla výrazně přebudována v pseudogotickém stylu. Původně sousedila s jedinou budovou pošty, která v té době ve městě existovala.

V 17. století spadala breclavská farnost pod podivínské děkanství. Teprve v roce 1843 zde byla zřízena fara s plným farním právem (do Břeclavi bylo např. vráceno vedení matrik). K 1. lednu 1952 pak došlo k vytvoření děkanství breclavského.

„ŽLUTÁ“ ŠKOLA V BŘECLAVI

Moderní školní budova pro německou obecnou a měšťanskou školu byla postavena v letech 1886 – 1896 italskými stavebníky. V 60. letech proběhly generální opravy budovy. Dnes v této budově na ulici Dukelských Hrdinů sídlí základní škola, která je sloučena se ZŠ Kupkova. Před budovou stojí bronzová socha 1. prezidenta ČSR T. G. Masaryka, která byla v minulém století několikrát stržena a znovu postavena. Současný pomník byl slavnostně odhalen v březnu 2000 za účasti tehdejšího prezidenta ČR Václava Havla.

LICHTENŠTEJNSKÝ DŮM

V budově bývalého muzea vznikne od letošního května expozice historie rodu Lichtenštejnů. Kromě turistického informačního centra se střediskem pro cyklisty zde bude vinotéka s vybranými knížecími víny a prodejní výstava fotografií. Dům se nachází v centru města vedle synagogy.

MORAVSKÁ ORLICE

Tento symbol Moravy a její státnosti má občanům i turistům připomínat bohaté dějiny Moravy a její nezanedbatelný význam pro historické formování našeho státu, ale i celé střední Evropy. Jeho slavnostní odhalení proběhlo 29. 6. 2006.

Kolemjdoucí nejdříve upoutá více než metr vysoká moravská orlice, kterou z bronzu zhotovil Lubor Kožďal z Lanžhota. Čtyři nosné pilíře dodalo břevlavské kamenictví Čech. Do kamenných desek jsou vepsány základní informace z historie Moravy, města Břeclavi a informace o Pohansku a Lednicko-valtickém areálu. Památník navrhl Ing. Arch. Martin Ondrouch, Ph.D.

BŘECLAVSKÝ SPLAV A RYBOCHOD

U Staré Břeclavi byl v minulosti zbudován dřevěný jez, který musel být v padesátých letech 20. století vzhledem k silnému poškození nahrazen splavem novým. Nový jez je postaven z železobetonu a měří 92 metrů. V roce 2005 na něm byl vybudován moderní rybí přechod. Výstavbou rybochodu v Břeclavi bylo v roce 2005 po padesáti letech umožněno rybám, aby se dostaly do kvalitních a klidných vod v Lednicko-valtického areálu. V roce 2005 se rybí přechod na jezu v Břeclavi stal vodohospodářskou stavbou roku. Na základě ichtyologického průzkumu byl o dva roky později upraven.

VILADŮM ANTONIE BŘECLAV

Ve Staré Břeclavi byl v roce 2007 zkolaudován ve městě unikátní viladům o osmi nadstandardních bytových jednotkách. Moderní stavba je kompromisem mezi bydlením v bytovém a rodinném domě.

VILA ELUX

Novobaroční vila u bývalého pivovaru pod břevlavským zámekem z roku 1901 je čerstvě opravena. Dům určený k demolici dal do původního stavu soukromý podnikatel. Na první pohled vila zaujme slunečními hodinami. Kromě firemních kanceláří vznikla v budově nová výstavní galerie výtvarného umění.

BŘECLAVSKÝ VODOJEM

Nepřehlédnutelnou stavbu břeclavského vodojemu lze spatřit při průjezdu centrem Břeclavi po mostě přes řeku Dyji. Vodárenská věž byla vybudována společně s vodovodem v letech 1926–1927.

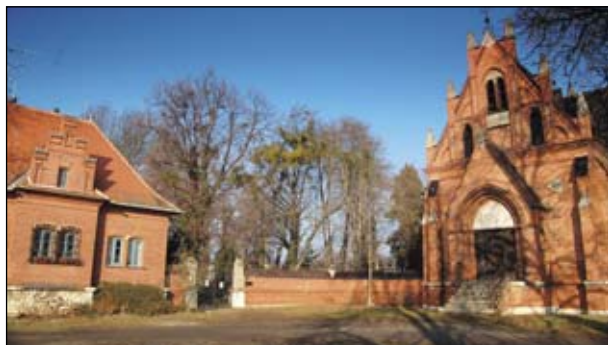
ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Založen byl pravděpodobně po polovině 17. století. Areál hřbitova, dokončený roku 1892 podle projektu vídeňského architekta Franze Neumanna, představuje typickou stavbu břeclavského regionu. V osmdesátých letech 20. století byl těžce zpuštěn, avšak město Břeclav jej počátkem devadesátých let dalo opravit. K hřbitovu náleží dům hrobníka a obřadní síň. Hřbitov leží poblíž centra města u veslařského areálu. Otevírací doba: duben až září denně od 8 do 20 hodin, říjen až březen denně od 8 do 17 hodin. Vstupné: volné.

DŮM HROBNÍKA A OBŘADNÍ SÍŇ

Obřadní síň na židovském hřbitově byla postavena na konci 19. století na místě bývalé márnice. V roce 1892 se realizovala také stavba domu hrobníka. Obě stavby jsou vybudovány z režných červených cihel a kryty glazovanými poštorenskými tvarovkami v podobném stylu. Domek hrobníka byl koncem 20. století opraven k obytným účelům.

SYNAGOGA

Byla postavena v roce 1868 a renovována v novorománském slohu s použitím maurských prvků v interiéru v roce 1888 významným vídeňským architektem Maxem Fleischerem.

V letech 1997 – 1999 prošla celkovou rekonstrukcí a nyní je využívána ke kulturně – společenským účelům. Otevírací doba: celoročně denně mimo pondělí od 10 do 17 hodin

Vstupné: 30,-, děti do 6 let: zdarma. Příplatek 100 % - mimo otevírací dobu (po dohodě). Více info. tel. 519 326 636, 736 274 570.

MALBA NA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLE

Jedním z pomyslných symbolů Břeclavi je i rozměrná malba se slováckými motivy na fasádě základní umělecké školy v centru Břeclavi. Ty navrhl a provedl akademický malíř Rudolf Gajdoš, do současnosti nejvýznamnější malíř regionu.

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE

Před nedávnem bylo přestěhováno z domu u Synagogy a v současnosti sídlí v moderní budově na ulici Dukelských Hrdinů na protě vodárenské věže.

Otevírací doba: duben až říjen denně mimo pondělí od 10 do 17 hodin, listopad až březen úterý až pátek od 10 do 17 hodin, sobota a neděle od 13 do 17 hodin. Vstupné: základní: Kč 30,-, děti do 6 let: zdarma. Příplatek 100 % - mimo otevírací dobu (po dohodě). Více info. na tel. 519 323 050, 519 324 493, www.muzeumbv.cz.

MUZEUM LEHKÉHO OPEVNĚNÍ

Další zajímavostí je Muzeum lehkého opevnění na Pohansku, které provozuje Klub vojenské historie ve spolupráci s břeclavským muzeem a je součástí Naučné stezky Břeclav – Pohansko – Lány a tedy i součástí budovaného muzea v přírodě. Vidět můžete 3 lehké zrekonstruované objekty vz. 37, tzv. řopíky, rekonstruovaný dobový hraniční přechod s originální závorou IPPEN a dokonalou replikou hraničního sloupu. Jeden z objektů je pravidelně zpřístupňován veřejnosti s odborným výkladem v dobových uniformách. Několikrát ročně jsou pak zpřístupněny všechny objekty muzea. Otevírací doba je od 1. května do 30. září pravidelně každou sobotu, neděli a svátky od 10 do 17 hodin. Více informací naleznete na tel. 777 003 032, www.kvh-breclav.cz

ZÁMEČEK POHANSKO

V jednom ze saletů Lednicko - valtického areálu, empírovém zámečku Pohansko, který byl postaven v letech 1810 – 1811 podle plánů Josefa Hardtmutha, byla vytvořena expozice dokumentující výsledky rozsáhlých archeologických výzkumů slovanského hradiska. Objekt leží v lužních lesích u Břeclavi. Před zámečkem je vybudováno obydlí z dob velkomoravské říše, takzvaná zemnice, ke kterému náleží staroslovanská svatyně. Otevírací doba: duben až říjen denně mimo pondělí od 10 do 18 hodin. Vstupné: 50,-, děti do 6 let zdarma. Příplatek 100 % - mimo otevírací dobu (po dohodě). Více info. tel.: 519 374 248, 739 236 640, www.muzeumbv.cz.

BOŽÍ MUKA ZA STAROU BŘECLAVÍ

Boží muka za „Starou Břeclaví“ jsou státem chráněnou kulturní památkou. Jsou zřejmě nejznámějšími božími muky v České republice. Váže se k nim několik pověstí – podle jedné z nich byla postavena v roce 1734 na památku pacholka a děvečky, kteří zde byli zabití bleskem. Boží muka stála na pozemku rolníka Martina Chorváta u bývalé dobytčí cesty, která vedla z Uher přes Moravu do Čech a Německa. Nad obnovenou památkou dnes drží ochranu Slovácký krúžek ze Staré Břeclavi. Zatím poslední výzdobu nechal v roce 1999 u příležitosti 50. výročí vysvěcení zhotovit starobřeclavský Slovácký krúžek. Boží muka vymaloval podle předlohy z 50. let Tomáš Herman z Břeclavi. Boží muka jsou volně přístupná.

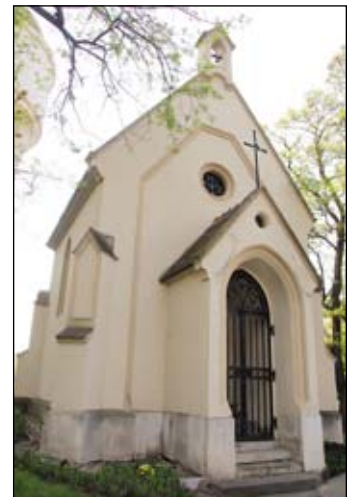
KAPLE PANNY MARIE V CHARVÁTSKÉ NOVÉ VSI

Byla vystavěna na začátku 19. století. Kaple je zaklenuta valenou klenbou, s výsečemi. Právě na klenbě se v devadesátých letech 20. století objevily statické poruchy s prasklinami, které začaly narůstat a bylo nutno kapli v havarijním stavu opravit. Ke kapli náleží kříž z první poloviny 19. století.

KAPLE VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ

Nachází se u břeclavského vodojemu a byla postavena v roce 1875 na obdélném půdoryse s tříbokým závěrem a malou obdélnou síní. Ke kapli náleží litinový kříž z roku 1866.

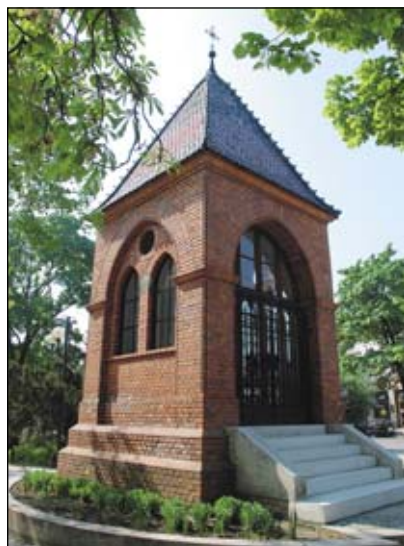
KAPLE SV. CYRILA A SV. METODĚJE

Novogotická kaple byla postavena podle projektu J. Heidricha v Břeclavi v roce 1856 a nachází se v parkové úpravě v prostoru před vlakovým nádražím. Zevrubná oprava exteriéru i interiéru kaple proběhla v 70. a 80. letech minulého století. Původní keramické dlaždice v lodi a pískovec v presbytáři byly vyměněny za novou podlahovou krytinu – šedobílý mramor.

KAPLE SV. ROCHA

Novogotická kaple byla postavena v roce 1892 pro paměť na tehdejší epidemii cholery. Kaple stojí v parkově upraveném prostředí, naproti budovy gymnázia. Každoročně je součástí akce Vánoční městečko, kdy jsou v ní vystavovány Betlémy při vánočních slavnostech.

KAPLE SE ZVONICÍ VE STARÉ BŘECLAVI

Na křižovatce u místní pošty stojí od roku 1833 kaple téměř čtvercového půdorysu. Čtyřboká zvonice má hladkou fasádu, zvonicevé patro je prolomeno po jedné okenní ose, přičemž jsou okna půlkruhově zaklenuta.

ZÁMEČEK LÁNY

Byl postaven podle plánů Josefa Hardtmutha v letech 1810 – 1812. Nachází se jihovýchodně od Břeclavi uprostřed obory v lužním lese na soutoku Dyje a Moravy. Celá oblast byla před rokem 1989 veřejnosti uzavřena a dnes ukrývá zajímavé přírodní poklady. Zámeček v současnosti prochází rekonstrukcí.

APOLLONŮV CHRÁM

Podle projektu architekta Josefa Kornhäusela postavil Franz Engel v letech 1817 – 1819 na vrcholku nad Mlýnským rybníkem (mezi Charvátskou Novou Vsí a Lednicí) pavilon s nástavbou a vyhlídkovou terasou.

Sochařská výzdoba, která sem byla přenesena ze zrušeného chrámu Múz, pochází od Josefa Kliebera a tematicky se váže k antickému bohu Apollónovi. Salety v okolí Břeclavi jsou protkány sítí Lichtenštejnských cyklostezek.

CHRÁM TŘÍ GRACIÍ

Realizoval Johann Karl Engel v lesích mezi Lednicí a Valticemi. Empírové stavbě dominuje sousoší tří antických bohyní (autorem je Leopold Fischer), přemístěné ze zámeckého parku do pomyslného centra stavby na válcový podstavec obestavený donsým sloupořadím chrámu. V osách mezisloupí zadní stěny jsou umístěny plastiky alegorie věd a umění, za zadní stěnou je skrytý centrální sál s ornamentální výzdobou.

RENDEZ - VOUS

Lovecký zámek stojící u silnice z Břeclavi do Valtic v Bořím lese byl postaven ve stylu římských triumfálních oblouků – přímou stavební předlouhou byl s největší pravděpodobností Trajánův triumfální oblouk v Beneventu (Jižní Itálie). Byl postaven v letech 1810 – 1812 podle projektu Josefa Hardtmutha pro Jana I. Josefa z Liechtensteina. Původně sloužil jako místo setkávání panstva před lovem, dnes jsou interiéry zařízené v empírovém slohu a je užíván i pro kulturní a společenské akce včetně svatebních obřadů, také je celou turistickou sezónou od dubna do října otevřen pro návštěvníky. Otevírací doba – délka prohlídky cca 30 minut: duben a říjen pouze soboty a neděle od 9 do 16 hodin, květen až srpen denně mimo pondělí od 9 do 18 hodin, září denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin. Polední přestávka je od 12 do 13 hodin. Poslední prohlídka je 3/4 hodiny před koncem pracovní doby.

Vstupné: 30,-; snížené (senioři, děti, studenti, ZTP): 20,-. Příplatky 100 % za cizojazyčný výklad. Více info. tel.: 519 352 423, 603 867 966, www.zamek-valtice.cz.

NOVÝ DVŮR

Byl vybudován v empírovém slohu Josefem Hardtmuthem, který v letech 1809 – 1810 přestavěl hospodářskou usedlost pro chov ovcí. Asi o 10 let později stavbu doplnil Franz Engel tzv. rotundou, kruhovým sálem odděleným prosklenými stěnami od stáje pro 20 kusů krav vzácného bernského plemene. Dvůr ale paradoxně nakonec proslavili koně, kteří se zde chovají i nyní. Nový dvůr je zasazen v lesích mezi Lednicí a Valticemi několik minut jízdy na kole od Chrámu tří grácií.

KAPLE SV. HUBERTA

Její autor, Georg Wingelmüller, kapli řešil ve tvarosloví romantické gotiky jako trojosou stavbu s hrotitými arkádami a uprostřed s Höglerovou sochou svěťce (patrona lovců) na podstavci. K realizaci kaple, postavené z pískovcových kvádrů, označených dokonce na způsob středověkých staveb smyšlenými kamenickými značkami, došlo až po Wingel-müllerově smrti v roce 1855. Na kapli se nachází dosud nerozluštěné zednářské znaky a je zasazena do lesního prostředí mezi Břeclaví a Valticemi. V současnosti má kapli v nájmu město Břeclav a plánuje ji opravit.

KANČÍ OBORA

Kousek za břeclovským zámekem ve směru na Lednici se rozprostírá les zvaný Kančí obora. Jak již název napovídá, v minulosti se zde opravdu chovala v počtu mnoha set kusů černá zvěř. Obora fungovala až do začátku 20. století. Nyní vede skrz kančí oboru cyklostezka, která je ideálním vstupem do útrob krás Lednicko – valtického areálu.

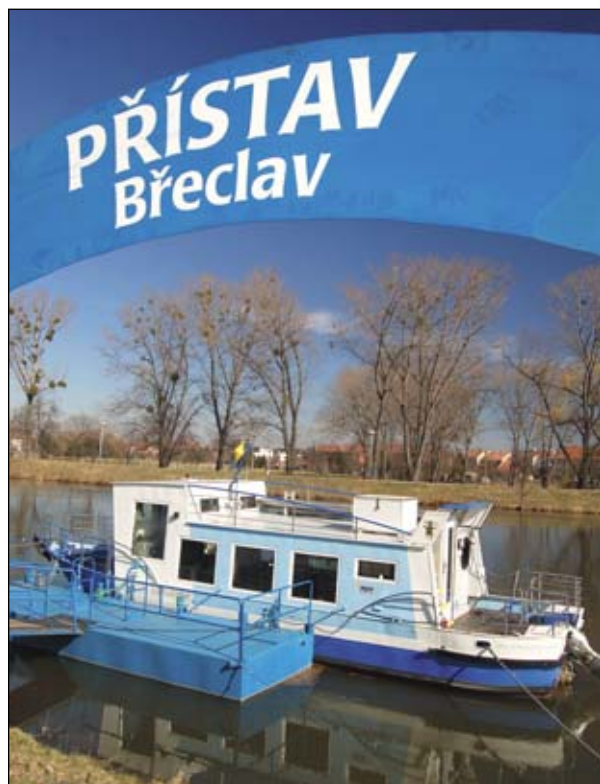
OBORA SOUTOK

V těsné blízkosti Břeclavi ve směru na Lanžhot se nachází největší obora v ČR s názvem Soutok. Obora nabízí jedinečnou atmosféru lužního lesa, který je protkán vodními kanály, slepými rameny a tůňemi. Lesy doplňují louky se staletými soliterními duby. Kromě chovu jelení, daňčí a černé zvěře zde může návštěvník narazit na volně žijící čápy černé a bílé, ledňáčky, volavky a mnoho další zvěře. Cyklostezka v oboře vede až k samotnému soutoku Moravy a Dyje. Na území se nachází zámek Lánya a Pohansko.

PŘÍSTAV BŘECLAV

Lodní doprava Břeclav provozuje několik tras, mimo jiné i celoroční plavbu od veslařského areálu v Břeclavi k Janohradu. Zájemci se mohou nechat svést také k záměčku Pohansko. Při vyhlídkových plavbách po řece Dyji není určen minimální počet účastníků plavby, jízdní kolo zdarma. Kompletní plavební řád naleznete vloženy v tomto čísle Radnice nebo na www.lodnidoprava.com. Více info na tel. 723 968 410

LETIŠTĚ BŘECLAV

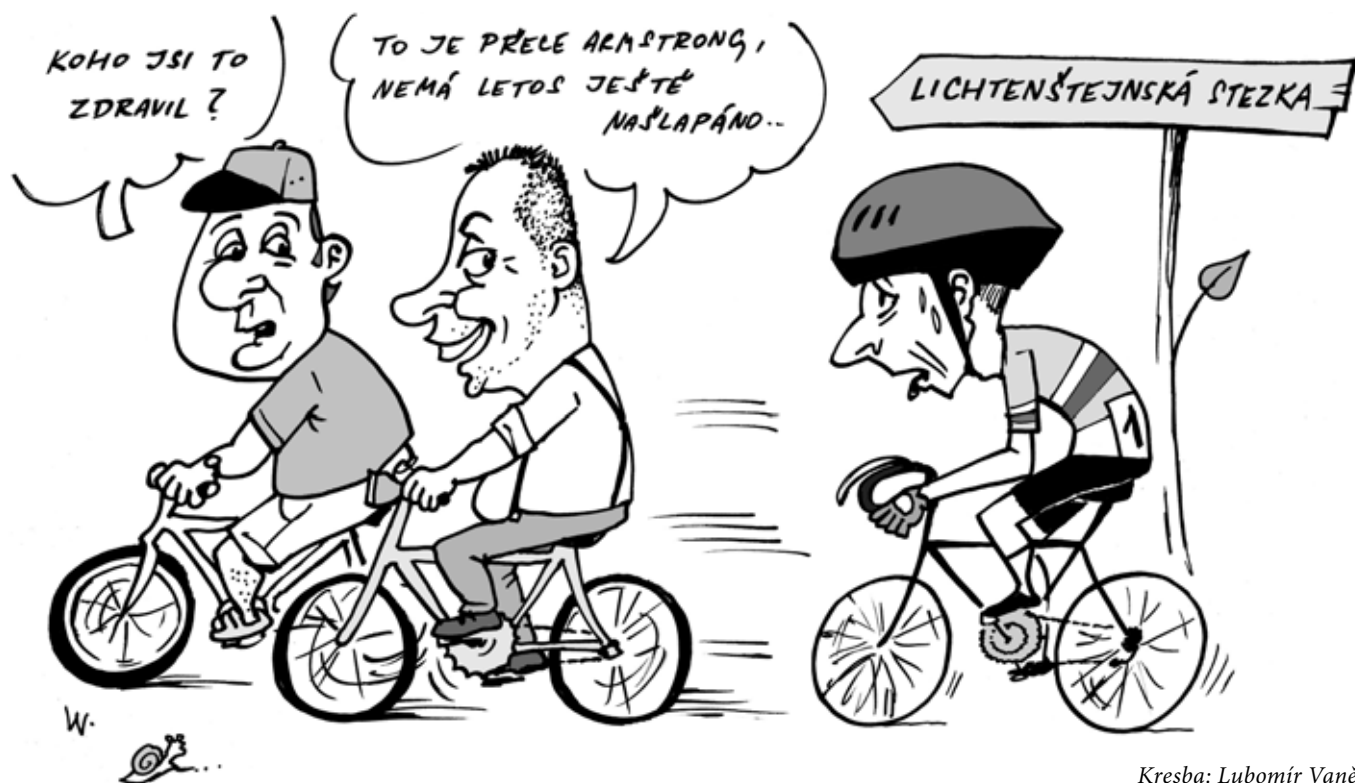
Na uzemí Břeclavi leží i letiště. Zájemci mohou využít vyhlídkových, seznamovacích letů a fotoletů nad jižní Moravou. Trasu vyhlídkového letu, seznamovacího letu i jeho délku si může zájemce zvolit.

V průběhu vyhlídkového a seznamovacího letu je možné fotografovat a filmovat. Cena vyhlídkového letu, seznamovacího letu a fotoletu se odvíjí od jeho délky a typu použitého letadla. Je možné domluvit také lety pro větší skupiny zájemců. Více info na tel.: 724 623 450, 606 789 314, 602 957 931, 603 182 492, 777 303 746, e-mail: info@aeroklubbreclav.cz, www.aeroklubbreclav.cz

Zveme vás na Lichtenštejnské stezky – 16. května 2009

Kresba: Lubomír Vaněk

Více informací o zajímavostech v Břeclavi a okolí zájemcům ochotně poskytnou pracovnice Turistického informačního centra. Tel., fax: 519 326 900, mobil: 731 428 235, e-mail: info@breclav.org, www.breclav.org